

YHTEISÖLLISEN OMAVARAISUUDEN ALKEITA

Kuljettuani pitkän matkan erilaisissa työrupeamissa sekä suurissa, tavanomaisesti viljellyissä kasvihuone- ja avomaaviljelmissä että luomu- ja biodynaamisilla tiloilla olen monen merkittävän havainnon tehtyäni päätenyt omavaraisuuden pyrkimykseen.

Havaintoni on ollut muun muassa se, että mitä suuremmat investoinnit yrityksellä tai tilalla on ollut, sitä enemmän on työtä ja kuluja ja sitä pienempi on hyöty. Käteen jäävä voitto riittää useimmiten juuri ja juuri elinkustannusten peittämiseen. Kohtaamani viljelijät, joita tuottajiksi useimmiten nimitetään, ovat olleet stressaantuneita, työtaakan alla kumarassa kulkevia uupuneita puurtajia. Jo kauan sitten jäi näiden havaintojen seurauksena minussa leijumaan kysymys: voisiko elää keveämmin, iloisemmin, pienemmillä vuotuisilla riskeillä, ekologisemmin, ekonomisemmin?

Perusteelliset pohdinnat ovat kuljettaneet minut pitkälti ruoka-omavaraiseen elämään. Kolmen aarin puutarhamme tuottaa kahden aikuisen kokoiselle perheellemme kaikki vihannekset, yrtit ja hedelmät. Vajaan kahden hehtaarin tonttimme riittää laitumeksi kahdelle uuhelle ja kahdelle vuohelle karitsoineen ja kileineen. Talven heinää korjaamme tontiltamme vuodesta ja säästä riippuen muutaman kuukauden tarpeiksi. Loput saamme työtä vastaan lähitiloilta. Kotimme lämpö tulee pääasiallisesti tontillamme kasva-neista puista.

Omavaraisuuteen liitetään usein ajatus eristäytymisestä, itsenäisyydestä ja sulkeutuneisuudesta. Nämä ovat kuitenkin väärinkäsityksiä, joita haluan korjata tässä nyt heti. Niin kuin kompostipreparaatit parhaimmillaan vaikuttavat koko ympäröivään yhteiskuntaan, vaikuttaa pienikin omavaraistila ympäröivään yhteisöön. Kun olemme kertoneet vieraille, että noin pieni ala ruokkii talon ihmiset, on syntynyt hedelmällisiä keskusteluja, ja monelle tämä tieto on ollut inspiraation lähde ryhtyä itsekin viljelemään. Suomessa hyöty- ja kotipuutarhojen käytössä oleva maa-ala on omakotitalotonttien määrän mukaan karkeasti arvioiden noin 10 000 hehtaaria. Eikö olisi motivoivaa haastaa tämä ala siirtymään biodynaamiseen viljelyyn?

Nyt kerron omavaraiselämämme ympärille kiertyneen yhteisöllisyyden idusta.

Salon seudulla on reilun kolmen vuoden ajan kokoontunut maailmanparannus-ryhmä TaKo-Paja- nimeltään. Nimi tulee sanoista Tasaus ja Kohtuus. Vaatimaton tavoittemme on edistää maailman resurssien tasaista jakoa ja siis kohtuullista elämää. Paja-sana tarkoittaa tekemistä puhumisen sijaan.

◀ *TaKoPaja Outin ja Keijon mökillä*
Kuva: Paula Hartman

▶ *Niina ja Paula Julkinen Ateria*
Kuva: Eeva-Stiina Snellman

▼ *Lönnemon komposti-preparaattien laitto*
Kuva: Paula Hartman

Olemme järjestäneet erikokoisia seminaareja mm. ruuasta, ympäristöstä ja degrowth-ajattelusta. Viime keväänä Frantsilan biodynaamisen seminaarin inspiroimana päätimme perustaa takopajamme kesällä kokoontuvan puutarharyhmän. Ryhmäläiset kutsuivat vuorollaan meidät puutarhojensa ja puutarhauelmiensa laitamille kylään. Näissä kokoontumisissa syntyi ajatus mm. muun muassa vaihtotaloudesta.

Olimme jo toteuttaneet yhden vaihdon: hiekkainen puutarhamme tuotti porkkanoita perheelle, jonka pelto ei vielä porkkanaa jaksakaan kasvatuttaa. Porkkanat vaihtuivat kaaliin, kurpitsoihin ja lypsylomituksiin. Kokoontuimme myös kahden kompostin ääreen. Toisen rakensimme talkoilla ja toisen ääressä pidimme pienen preparaattijohdannon levittäessämme yhdessä preparaattit kompostiin. Näissä lauluksi ja juhlaiksi muuttuneissa tilanteissa oli myös lapsia mukana ja tunnelma oli korkealla.

Talvella piirin kesken on vaihdettu kotitekoista feta-juustoa ja leipomuksia, ohjekirjoja ja viljelyvinkkejä. Nyt olemme jatkaneet ja kokoontuneet ensimmäiseen yhteiseen siementapaamiseen. Teemme siementilauksen yhdessä, jaamme keskenämme viime kesänä itse kerättyjä siemeniä ja suunnittelemme tulevan

kesän vaihdettavia tuotteita. Näyttää siltä, että tulevana kesänä ainakin viiden perheen vihannekset viljellään neljässä eri puutarhassa: sipulit ja perunat meren rannalla, kurpitsat peltojen keskellä maanparannuksen kourissa kamppailevassa puutarhassa, palsternakat hevostilalla ja porkkanat hiekkaisella santanummen laidalla. Kierrämme tulevana kesänä kylvö-, kitkemis- ja korjuutalkoissa. Näin voimme ottaa kunkin puutarhan maalajin ja olosuhteet sekä kunkin viljelijän resurssit parhaiten huomioon.

Puutarhamme eivät ole enää toisistaan erillään olevia maailmoja, vaan oikeastaan laajemman yhteisen puutarhan lohkoja. Työ ei ole enää vain yksinäistä puurtamista, vaan yhdessä jaettua tietoa, taitoa, työn tekoa ja iloista yhdessäoloa.

Tämä olkoon avaus tulevien lehtien jutuille omavaraisuudesta, biodynaamisista kotipuutarhoista, yhteisöllisyydestä, vaihtotaloudesta ja parhaimmillaan uudenlaisesta taloudellisesta ajattelusta.

Eeva-Stiina Snellman

